

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejski

SSN Adam Roch

w sprawie **R. O.**

skazanego za czyn z art. 281 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2025 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach

z dnia 27 listopada 2024 r., sygn. akt II K 744/24

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania.**

Paweł Kołodziejski

Anna Dziergawka

Adam Roch

UZASADNIENIE

R. O. został oskarżony o to, że w dniu 28 lipca 2024 roku, około godz. 21.00 w S. przy ul. P., w celu utrzymania się w posiadaniu zabranego od L. N. telefonu komórkowego marki H. o wartości 380 złotych, bezpośrednio po dokonaniu kradzieży, użył wobec L. N. przemocy w postaci uderzenia pięścią w twarz powodując

obrażenia ciała w postaci skośnego płytkiego zranienia górnej wargi po stronie prawej, od wewnątrz – zakrwawione usta o dziąsła oraz złamanie korony zęba 4+, powodując naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, tj. o czyn z art. 281 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 27 listopada 2024 roku, w sprawie o sygn. akt II K 744/24:

1. oskarżonego R. O. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, przy czym zakwalifikował go z art. 281 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na mocy art. 281 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 281 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37b k.k. w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięczny;
2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu R. O. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 20 września 2024 roku godz. 18.30 do dnia wydania wyroku, tj. do dnia 27 listopada 2024 roku;
3. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. O. obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego L. N. kwoty 380 złotych.

Ponadto sąd orzekł o kosztach sądowych (pkt IV i V wyroku).

Żadna ze stron nie wniosła środka zaskarżenia, tym samym wyrok uprawomocnił się w dniu 5 grudnia 2024 roku.

Kasację na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku oskarżonego R. O. o skazanie go bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego, mimo, iż wniosek ten

zawierał nieprawidłową propozycję orzeczenia za czyn z art. 281 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 37b k.k. – kary mieszanej w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, podczas gdy uwzględniając górną granicę ustawowego zagrożenia za przypisane przestępstwo, zgodnie z treścią art. 37b k.k. możliwe było orzeczenie wobec oskarżonego R. O. kary pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 6 miesięcy oraz kary ograniczenia wolności do lat 2, co skutkowało wydaniem wyroku z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą wskazanego wyżej przepisu prawa materialnego.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Suwałkach przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż sąd, rozpoznając wniosek złożony na podstawie art. 387 § 1 k.p.k., zobowiązany jest przede wszystkim sprawdzić zaistnienie wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku. Jednym z nich jest kontrola jego zgodności z przepisami prawa karnego materialnego, obejmująca m.in. prawno-karną ocenę czynu, jak też wymiar kary bądź środków karnych. Jeśli treść wniosku tychże regulacji prawnych nie respektuje, niewątpliwym obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu tego wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych (zob. wyrok SN z dnia 6 marca 2024 r., III KK 622/23; wyrok SN z dnia 26 czerwca 2024 r., III KK 73/24).

Temu zadaniu niestety sąd *meriti* nie sprostał, przez co, jak słusznie wskazał skarżący, doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k. Sąd Rejonowy w Suwałkach nie dokonał, na płaszczyźnie zgodności z przepisami prawa materialnego, należytej oceny wniosku oskarżonego o wydanie wyroku w trybie art. 387 k.p.k., skoro nie dostrzegł, iż zawarta w nim propozycja kary jest niezgodna z treścią art. 37b k.k.

Zgodnie bowiem z treścią art. 37b k.k. w sprawie o występki zagrożony karą pozbawienia wolności, niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn, sąd może orzec jednocześnie karę pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy, a jeżeli górna granica ustawowego zagrożenia wynosi przynajmniej 10 lat - 6 miesięcy, oraz karę ograniczenia wolności do lat 2. Powyższy przepis pozwala zatem na łączne orzeczenie kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności. Wskazać jednak należy, iż wprowadzenie wymiaru orzekanej na podstawie tego przepisu kary ograniczenia wolności jest stały i wynosi maksymalnie 2 lata (art. 37b zdanie pierwsze *in fine* k.k.), to jednocześnie maksymalny wymiar orzekanej w oparciu o tę regulację kary pozbawienia wolności uzależniony jest od granic ustawowego zagrożenia za przypisane oskarżonemu przestępstwo. Jak wskazuje powyższy przepis zasadą jest, że kara ta nie może przekraczać 3 miesięcy pozbawienia wolności. Jeżeli zaś przypisany czyn zagrożony jest w górnej granicy ustawowego zagrożenia karą co najmniej 10 lat pozbawienia wolności, to kara pozbawienia wolności orzekana na podstawie art. 37b k.k. może być orzeczona w wymiarze do 6 miesięcy.

W rozpatrywanej sprawie R. O. został skazany za czyn z art. 281 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 37b k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 1 roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Uwzględniając fakt, że czyn z art. 281 k.k. zagrożony jest karą do 10 lat pozbawienia wolności, zastosowanie art. 37b k.k. obligowało sąd do orzeczenia kary pozbawienia wolności w wymiarze do 6 miesięcy.

Reasumując, sąd *meriti*, akceptując wadliwy wniosek oskarżonego, dopuścił się rażącej obrazy art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., a w konsekwencji także naruszenia art. 37b k.k., albowiem wymierzył karę pozbawienia wolności w wymiarze wyższym niż przewiduje ustawa. Powyższe uchybienie było rażące i miało niewątpliwie istotny wpływ na treść wyroku.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy, podzielając zarzut i wniosek, zawarte w kasacji, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania. Sąd ten, procedując prawidłowo, powinien uzależnić uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 387 § 1 k.p.k. od jego zmodyfikowania przez oskarżonego w sposób zgodny z przepisami prawa materialnego. Osiągnięcie porozumienia w tej kwestii, przy spełnieniu pozostałych przesłanek dobrowolnego poddania się karze, otworzy drogę do uwzględnienia wniosku. W przypadku braku możliwości wydania wyroku w trybie konsensualnym, sąd rozpozna sprawę na zasadach ogólnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]

Paweł Kołodziejski

Anna Dziergawka

Adam Roch